

SLOVENŠČINA, 4razred

UČNA TEMA: Uradni in neuradni pogovor

CILJI

- ločiti in pravilno uporabljati uradno in neuradno obliko pogovora
- prepoznati elemente obeh oblik pogovora in jih naštet
- znati se vživeti v igro vlog

POTEK URE

1. Ponovimo, kar že vemo o uradnem in neuradnem pogovoru...

Sodelujoči v pogovoru

Osebe, ki sodelujejo v pogovoru so **SOGOVORCI**. Za pogovor sta potrebni najmanj dve osebi.

Neuradni pogovor

Pogovarjamo se vsepovsod doma, na ulici, v uradu, v šoli, na avtobusu, v trgovini.

Neuradni pogovori so del vsakdanjega življenja in to od jutra do večera.

Neuradni pogovor nastane, ko se med **sabo** pogovarjajo sorodniki, sošolci, prijatelji, vrstniki ...

PRI POGOVORU SMO VEDNO SPOŠTLJIVI.

NEURADNI POGOVOR	URADNI POGOVOR
POZDRAV: ČAO, ZDRAVO, ŽIVIJO, HOJ, ADIJO ...	POZDRAV: DOBER DAN, NASVIDENJE, POZDRAVLJENI, DOBRO JUTRO ...
TIKANJE: Mi lahko prosim poveš, koliko je ura.	VIKANJE: Oprostite gospod, ali mi lahko poveste, koliko je ura, prosim.
NEKNJIŽNI JEZIK: ŠTENGE, FUL, FRENDICA ...	KNJIŽNI JEZIK: STOPNICE, ZELO, PRIJATELJICA ...

Lepo vedenje ali bonton v pogovoru

- Sogovornike poslušamo,
- ne segamo jim v besedo;
- smo prijazni, vljudni, nežaljivi;
- sogovornika gledamo v oči;
- ne kričimo in ne šepetamo;
- nimamo samogovora.

POVZETEK

Neuradni pogovor

- tema je neuradna,
 - poteka v vsakdanjih okoliščinah,
- sogovorci uporabljajo neknjižni jezik,
 - uporabljajo tudi nebesedni jezik,
- v pogovoru enakovredno sodelujejo,
 - izražajo svoja mnenja,
 - sogovorca tikamo

Uradni pogovor

- sogovorci si izmenjujejo mnenja in poskušajo doseči sporazum,
- tema je uradna, po navadi s poklicnega področja,
- govorci so med seboj enakovredni, vljudni in spoštljivi,
- pogovor poteka v knjižnem jeziku,
- sogovorca vikamo.

V nadaljevanju rešujemo naloge v delovnem zvezku.

Ponovno prisluhnemo posnetku, na katerem Filip govori z učiteljico...

Oštevilči po vrstnem redu, kaj je storil Filip.

3

..... Učiteljici je razložil svojo težavo in se z njo pogovoril.

..... Počakal je, da ga učiteljica povabi naprej.

..... Poslovil se je.

..... Učiteljico je nagovoril.

..... Potrkal je na vrata.

S katerimi besedami sta se Filip in učiteljica nagovorila? Zapiši odgovor.

Filip:

učiteljica:

a Je bil učiteljičin nagovor ustrezen?

DA

NE

b Bi lahko tudi Filip nagovoril učiteljico z imenom?

DA

NE

c Utemelji odgovora.

.....
.....
.....

4

e Kaj sta se na koncu dogovorila? Kaj bo storila učiteljica in kaj Filip?

.....
.....

d Naslednji teden bo imela učiteljica uvodni sestanek s Filipovo mamo. S katerimi besedami bi jo učiteljica lahko nagovorila? Pobarvaj pravilna odgovora.

O, pozdravljeni, gospa Košir.

Pozdravljeni, gospa mama.

Dober dan, gospa.

Hej, Filipova mama!

Kako kaj, Vesna Košir?

5

Preberi povedi. V čem se razlikujeta? Poveži.

Filip: **Imate** čas?

Filip učiteljico **vika**.

Učiteljica: Seveda, kar **povej**.

Učiteljica Filipa **tika**.

📖 V zvezek napiši povedi tako, da boš uporabil(a) tikanje.

- 6
- a) Nisem slišala vašega navodila.
 - b) Oprostite, je ta denarnica vaša?
 - c) Z vami se rad pogovarjam, ker veliko veste o veselju.

Preberi, kaj je bilo slišati v pogovoru med sošolci.

- 7
- a) Si že prebrala to ful debelo buklo?
 - b) Prinesla sem vama marelo, ki sta jo pozabila na busu.
 - c) Hej, kak si?
 - e) Na športni dan ne pozabite vzeti rezervnih štunfov in flašo vode.
 - d) Lahko si boš sposodila moje barvice, jaz pa te prosim za tvoj tanek čopič.
- 📖 Kako bi učenci te povedi izrekli nekemu, ki ga vikajo? Povedi zapiši v zvezek.
Neknjižne besede zamenjaj s knjižnimi.

Poveži, kaj je značilno za **uradni** in kaj za **neuradni** pogovor.

Sogovorca se vikata.

Sogovorca govorita tudi neknjižno.

Sogovorca se tikata.

Pogovarjamo se o osebnih rečeh.

Sogovorca sta vljudna.

Sogovorca govorita knjižno.

Sogovorca sta prijatelja, vrstnika ali sorodnika.

Pozdravimo z dobro jutro, dober dan, nasvidenje ...

8

uradni
pogovor

neuradni
pogovor

📖 Oglej si ilustracijo. Zamisli si pogovore med sogovorci in jih zapiši v zvezek.

9

